

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

Delfoi-tutkimus opiskelijänäkökulmasta opetus- ja tutkintokielten tulevaisuuteen Aalto-yliopistossa (aihe-esittely)

Iina Manninen

1.11.2023

Ohjaaja: *DI Leevi Olander*

Valvoja: *Prof. Ahti Salo*

Työn saa tallentaa ja julkistaa Aalto-yliopiston avoimilla verkkosivuilla. Muilta osin kaikki oikeudet pidätetään.

Tausta 1/2

- Viime vuoden aikana Suomessa on keskusteltu kotimaisten kielten asemasta.
  - Erityisesti Aalto-yliopiston kielilinjaukset ovat olleet esillä apulaisoikeuskanslerille tehtyjen kantelujen myötä.
- Valtaosa maisteriohjelmista opetetaan englanniksi. Kandidaattiohjelmista moni on suomeksi, mutta todellisuudessa kurssit toteutetaan usein englanniksi.
- Yliopistolain mukaan opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi, mutta yliopistot voivat antaa opetusta myös muilla kielillä.

Tausta 2/2

- Koulutus kuvaa yhteiskuntaa ja siinä vallitsevia arvoja.
- Keskustelu kielivalinnoista sisältää usein vastakkainasetteluja: kansainvälisyys vs. kotimaisten kielten säilyttäminen.
- Arvolatautuneisuuden vuoksi on aiheellista tarkastella kriittisesti, kenen ääni kuuluu ja kenen jää puolestaan varjoon.
  - Monet yritykset edellyttävät sujuvaa englannin kielen taitoa, mikä osaltaan ohjaa myös korkeakouluja englannin kielisen opetuksen suuntaan.
  - Englanninkielisen opetuksen määrästä on esitetty kriittisiä äänenpainoja, sillä on nähty riskejä siitä, että kotimaisten kielten asema heikkenee koko yhteiskunnassa.

Tavoitteet

- Tavoitteena on kartoittaa, miten opiskelijat näkevät opetus- ja tutkintokielen tulevaisuuden sekä kielilinjausten vaikutukset yhteiskuntaan.
- Ei pelkästään tiedonkeruuta, vaan päämääränä on myös työstää ideoita ja keskustelua todennäköisistä tai toivottavista tulevaisuuksista.

Rajaukset

- Tarkastelun kohteena on Aalto-yliopiston tekniikan alan opiskelijoiden näkökulma 10 vuoden aikaperspektiivillä.
- Tarkastellaan kolmeen aihekategoriaan jaettuja tulevaisuusteesejä:
  - Aalto-yliopiston opetus- ja tutkintokielten tulevaisuus
  - Teknologian tuomat mahdollisuudet ja haasteet opetus- ja tutkintokieliin
  - Korkeakoulujen kielilinjausten vaikutus muuhun yhteiskuntaan

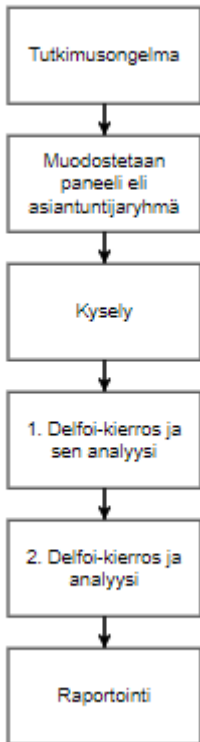
Menetelmät/Työkalut

- Delfoi-menetelmän avulla kerätään arvioita tulevasta kehityksestä. Menetelmää voi käyttää uusien ideoiden tuomisessa päätöksenteon pohjaksi.
- 10 – 20 panelistia arvioi tulevaisuusteesejä anonyymisti.
  - Tässä kandidaatintyössä muodostetaan maallikkopaneeli opiskelijoista.
  - Vastaajat ottavat kantaa todennäköisyyteen sekä toivottavuuteen.
- Menetelmä on iteratiivinen
  - Tulevaisuusväittämiin otetaan kantaa useamman kerran
  - Panelistit saavat tiedoksi toistensa aikaisemmat vastaukset
- Paneelin tuloksista voidaan koostaa tulevaisuustaulukko tulevaisuuskuvien luomiseksi.

Tulevaisuusteesiä muotoilu

- Delfoi-menetelmässä tulevaisuusteesiä muotoilu on keskeistä, sillä tavoitteena on kerätä vertailukelpoisia vastauksia ja herätellä jopa luovia näkökulmia.
- Hyvä tulevaisuusteesi:
  - on riittävän yksiselitteinen
  - jakaa näkemyksiä
  - synnyttää jännitteitä todennäköisen ja toivottavan välillä
  - sisältää muutoksen nykytilaan
  - innostaa omaperäisiin argumentteihin
  - ei ohjaile vastausta suuntaan tai toiseen.
- Esimerkki:
  - Englanninkielisen opetuksen määrä kasvaa Aalto-yliopistossa.
  - Vaihtoehtoisesti muotoiltuna: Kymmenen vuoden kuluttua 80 % Aalto-yliopiston kandidaattivaiheen kursseista luennoidaan englanniksi.

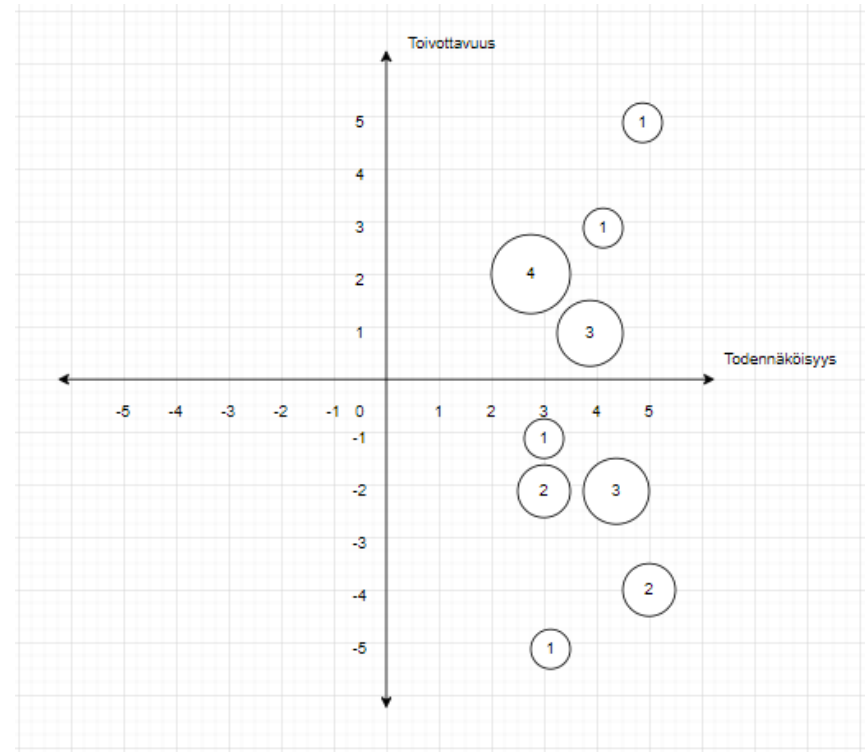
Menetelmän vaiheet ja esimerkkiväittämä

Vasemmalla kaavio Delfoi-menetelmän vaiheista.

Oikealla esimerkki vastausten jakautumisesta.

Esimerkkiväittämä: Kymmenen vuoden kuluttua 80 % Aalto-yliopiston kandidaattivaiheen kurseista luennoidaan englanniksi.

Aikataulu

- Aineistoihin perehtymistä
- Aihe-esittely 1.11.2023
- Delfoi-kysymysten viimeistely ja kyselyn luominen 1.11.2023 – 12.11.2023
- Ensimmäinen Delfoi-kyselykierros 13.11.2023 – 19.11.2023
- Ensimmäisen kierroksen tulosten analysointi sekä kysymysten muotoileminen toiselle kierrokselle 20.11.2023 – 26.11.2023
- Toinen Delfoi-kyselykierros 27.11.2023 – 3.12.2023
- Toisen kierroksen tulosten analysointi 4.12.2023 – 10.12.2023
- Delfoi-kyselyn tulosten koostaminen, mahdolliset tilastolliset testit, tulosten perusteella mahdollisen tulevaisuustaulukon muodostaminen 12/2023
- Kandidaatintyön kirjoitusosuus 1/2024
- Valmis työ 2/2024

Tietolähteet

- Glenn, J. C. and Gordon, T. J. (2009). The Millennium Project, Futures Research Methodology Version 3.0 CD ROM, The Delphi Method.
- Hakulinen, A., Kalliokoski, J., Kankaanpää, S., Kanner, A., Koskenniemi, K., Laitinen, L., Maamies, S. ja Nuolijärvi, P. (2009): Suomen kielen tulevaisuus. Kielipoliittinen toimintaohjelma. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja 7. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- Kuusi, O. (2000). Delfoi-metodi. Metodix.
- Lavery, J. (2014). Suomen tulevaisuus tieteen kielenä. *Tieteessä Tapahtuu*, 32(3).
- Linturi, H. (2020). Delfoi-menetelmän tunnusmerkit. Metodix.
- Pyykkö, R. (2017). Monikielisyys vahvuudeksi; Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:51.
- Saarikivi, J., Koskinen, J. (2023): Monikielistä sivistystä vai englanninkielisiä ratkaisuja? : Selvitys yliopistojen kielivalinnoista. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2023:24.
- Saarinen, T., Vaarala, H., Kyckling, E. ja Haapakangas, E.-L. (2020). Mitä on kansallinen ja kuka on kansainvälinen? : kieli-ideologiat korkeakoulutuksen kansainvälistymisen kuvaajina. In J. Ursin, ja R. Muhonen (Eds.), *Tuntematon korkeakoulutus* (pp. 115-138). Suomen kasvatustieteellinen seura. Kasvatusalan tutkimuksia, 80.
- SKL = Suomen kielen lautakunnan kannanotto (2018). Kielikello.
- Valtioneuvosto (2021) Nationalspråkstrategin, Kansalliskielistrategia : Statsrådets principbeslut, Valtioneuvoston periaatepäätös. Valtioneuvoston julkaisuja 2021